

АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ

Брой 26
Великден 2009
Цена: по желание

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско съзнаване на Реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят д-р Рудолф Щайнер (1861 - 1925) предоставя на всяка индивидуалност пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

Съдържание:

1. Да изживеем съдбата на епохата
2. Указания, дадени от Рудолф Щайнер относно лекциите и работата в групите
3. Кратко резюме на финансовата криза
4. Биодинамична конференция 2009
4. Открита лектория в Стара Загора
5. Коледните празници. Една нова, но вече установена традиция
5. Светите нощи в Стара Загора
6. Посещение на Рон Дънселман в Стара Загора
6. Добротата на сърцето в действие
7. Републиканско, не демократично
11. **ОБЩО СЪБРАНИЕ на АОБ**
11. **НОМИНАЦИИ за УС на АОБ**
11. **ПОКАНА**
Великден в Стара Загора
12. Антропософски учебни групи

Да изживеем съдбата на епохата

Изпълнителният съвет на Гьотеанума изследва основните задачи на Антропософското общество; от есента на 2008 г. насам бяха разработени и обсъдени с членовете няколко подхода, които да доведат до определена култура в Обществото. Това е първата от серия публикации на шест-членния Изпълнителен съвет по тези основни въпроси.

Скъпи членове,

В този период на световна рецесия в резултат от финансовата криза е уместно да обсъдим основните задачи на Антропософското общество.

Съдбата на епохата като съдба на собствената душа: да живееш в епохата на Михаил. Рисунка от Карен Янсен.

Първата задача на Обществото е да подкрепи Школата за духовна наука, която е създадена за по-нататъшното развитие на антропософията като духовна наука. В светлината на тази задача, целта на Обществото е да сближи онези личности, които имат желание да култивират живота на душата върху основите на антропософията. При обсъждането на този въпрос, Изпълнителният съвет разглежда четири аспекта на душевния живот, които се нуждаят от специално внимание: Мистерията на Гол-

гота е събитие, което стана за цялото човечество. В наше време всеки човек е свободен да изживее въздействията от това дело. Антропософията има за цел да направи възможно изживяването на тези въздействия чрез задълбочаване на познанието; в този смисъл тя е подготовка за срещата с Христос като етерно същество. Важно е да се развие една култура, която подкрепя този вид Християнство в Антропософското общество. От това следва, че на самата Антропософия трябва да се гледа като нещо, което има свое собствено качество и което живее. Антропософията чука на вратата на сърцето и казва: "Пусни ме вътре, защото аз съм самият теб; аз съм твоето истинско човешко същество!" Това същество не ни е дадено наготово – то трябва да се търси от хората чрез учене, практическо обучение и медитативно задълбочаване. Антропософското общество има за цел да подготви почвата за тази работа. Това задълбочено себепознание води до основано върху личен опит разбиране на кармата и реинкарнацията. Себепознанието се превръща в познание за света. Самият живот става израз на кармични взаимоотношения.

Служене на Михаил – Духа на времето

Всичко това става в епохата на Михаил. Антропософското общество трябва да се разбира като Михаилова общност, където всеки отделен индивид може да участва в изживяването на съдбата на епохата, така че тя да стане съдба и на собствената му душа. По този начин нашето Общество би могло да изпълни задачата, дадена от Рудолф Щайнер: "съединяване на възможно най-голяма откритост с предан и истински езотеризъм". Ако успеем да култивираме този вид Християнство, Антропософия и кармично разбиране в Антропософското общество, то ще може да служи на Михаил като Дух на времето.

*Пол Маккай, Изпълнителен съвет на Гьотеанума
"Anthroposophy Worldwide" 1/2009*

Указания, дадени от Рудолф Шайнер относно лекциите и работата в групите

На 28 август 1919 г. аз пътувах от Мюнхен за Штутгарт, за да покажа на Рудолф Шайнер, на когото беше съобщено за посещението ми, плана за една нова дейност, която искахме да започнем в Мюнхен.

След смъртта на София Штинде се получи застой. Вътре в двете групи и между тях имаше караници: ходехме в Штутгарт, за да се обвиняваме пред Рудолф Шайнер, който освен усилията, които правеше за социалното и политическо оздравяване на Германия, тогава се занимаваше и с подготовката за откриването на Валдорфското училище. Обратно на предишните срещи той ме прие студено със съдържан израз на лицето и веднага ме попита със сух и строг тон: "Какво имате да ми казвате?"

След отговора ми, че искам да поема инициативата за една нова работа в дома на Фредерик Лааер (художникът, починал през 1935 г.), който даваше голямата си зала на разположение на антропософското движение, последва втори въпрос, зададен със същия сух тон: "И как виждате тази работа?"

Аз имах съвсем конкретен план наум, така че го изложих бързо и ясно: Уводен курс, курс за задълбочаване, работа с младежите, лекции на най-различни антропософски оратори, следобеди, посветени на пролетарските деца от околността, от чиято изоставеност по време на следобедите, в които нямаха училище, дължаща се на обстоятелствата на момента, учителите бяха в отчаяние.

Когато свърших, изражението и тонът на Рудолф Шайнер бяха променени. "За мен това е голяма радост" – каза той топло – "Ще ви подкрепям във всичко и винаги". Но той направи едно предупреждение относно задължението и трудността, които подобно мероприятие създаваше външно и вътрешно за непосветените и възможните неприятности от страна на нашите "скъпи членове". Той говори още за много неща по темата. После ме отпрати, като ме посъветва "да преспя още една нощ с това" и на другия ден да му представя отново решението си, за което той както и аз не се съмнявахме вече.

Така, когато се върнах на другия ден, той ме посрещна с усмивка. И тогава получих уникалното нещо, което ме преобрази вътрешно, което той ми даде през този час и на следващите срещи определени от него: много точни указания за начина на изнасяне на лекциите и за работата в групите.

Аз пропускам съвсем личните въпроси и предавам в резюме най-важните общи указания. Той започна с това, което вече беше обяснил в лекцията си от 15.06.1915 г.

"Антропософската работа е една реалност в духовните светове. Тя действа в духовните светове, в живота на висшите йерархии. Чрез правилната антропософска работа, голяма част от злото, което се върши в света, може да бъде компенсирана за духовния свят, който, както знаем, действа непре-

танно във всичко."

Като се върна на настоящия случай той каза: "За да задвижите работата, Вие ще изнесете първата лекция. Но ви казвам следното (той се наведе малко напред и изговори подчертано): "Дори да присъстват трима души, дори един човек, Вие трябва да изнесете лекцията си, като че ли са 500. Този единствен човек може да е точно този, за когото тя е предназначена. Същото се отнася и за децата. Дори само две да се запишат за часовете Ви, започнете с тези две."

По онова време в Обществото имаше нещо като неясна пропаганда: искаха "да разширим" дейността си, за да се противопоставим на течението на онова време. Много членове считаха за своя чест да набират колкото е възможно повече членове. Рудолф Шайнер не беше доволен от това.

"Естествено, че движението трябва да се разраства, казваше той, но това трябва да става по здравословен и правилен начин. Така, както това се прави сега, да бъдеш член става нещо излишно." Това е лошо за Обществото.

И както той често правеше, заговори за липсата на различаване, на такт, на скрупули на съвестта. После продължи: "Всяка антропософска работа трябва да тръгва от този принцип: да се говори само за това от антропософията, което действително е станало ваш вътрешен живот, за това, което във вас е желание за живот, условие за вътрешния ви живот, това, което сте съединили със себе си. Само това прониква в душите и наистина пренася антропософията."

Онова, което лекторите извличат само от главите си, остава абстракция. То не създава (у тях) жива субстанция и не събужда никакво убеждение.

"Антропософията би била много по-широко разпространена в света, ако нашите лектори не извличат така много своите лекции от главите си." Не е възможно днес да вкараш в главата си някакво духовно познание и да го възстановиш такова каквото е утре или вдругиден, или след няколко седмици или месеци. Съдържанието в тях може да бъде много точно, може също да е предадено с много елегантност, но то не живее. Разбира се, всички тези идеи най-напред трябва да бъдат обработени абстрактно. Но после те трябва да се преобразуват, те трябва да придобият живот, форма. И всичко това трябва да съществува зад изложените в една лекция идеи. Целият човек трябва да говори, той трябва да говори с волевите сили на сърцето си. Тогава слушателят е грабнат до дълбините на душата си, дори ако в момента има резерви, и дори ако се противопоставя.

"На най-първо място душата Ви трябва да бъде убедена, че не това, което казвате е решаващо (то, разбира се, трябва да бъде точно), а как го казвате: как това, което казвате живее във Вас, как вие присъствате там, отзад, с вашата вътрешна истинност и сериозност, как живеят в най-интимната Ви вътрешност Вашата убеденост и скрупулозна честност. Върху това се спират погледите от духовния свят."

Той стана по-настоятелен и сериозен: "И това

трябва да знаете още и да не забравяте, че когато изнасяте лекцията или Ви задават въпроси от каквото и да е естество, ако прав или седнал се чувствате изпълнен със задоволство, че можете да говорите или да отговаряте, или да преподавате, и така нататък... Благодарение на личните познания, които сте придобили, ако следователно стоите пред другите с чувството за Вашето богатство, за духовното Ви превъзходство, по-добре да не правите нищо. Защото само ще вредите на себе си без с нищо да бъдете полезни на другите. Всичко, което казвате, остава на повърхността."

"Никога не трябва да говорите, или отговаряте от висотата на Вашата претенция, на вашата достатъчност, самодоволство, ако искате да служите на духовния свят в един наистина антропософски смисъл. Напротив, Вие трябва да имате чувство за Вашата недостатъчност, оскъдност, за вашата некомпетентност, за Вашата вътрешна бедност пред това, което трябва да изпълните, това, което се очаква от Вас; чувството за това, което ви липсва пред хората и пред съществата на духовния свят. Същност Вие трябва да искате помощ. Тогава душата Ви е в подходящото състояние. Тогава намирате подходящите и точни отговори, тогава думите Ви си пробиват път към сърцата на слушателите. Тогава говорите съобразно истината. Всяка лекция, всяка антропософска работа би трябвало да се чувства като сериозна отговорност, трябва да се усеща цялата им тежест. Но това не е толкова приятно, както да се наслаждаваш на себе си."

После той заговори за работата на групите и за ръководенето на една група. "Тук задълженията са съвсем различни, отколкото при външната работа. Тук основното е общността. Нали това е едно събирание на най-различни хора, повече или по-малко образовани, както се казва, дошли от всякакви социални съсловия и занятия, едни по-стари други по-млади, дали по възраст дали по стаж като членове, или пък според естеството на душите им, това трябва да бъде жива, съзнателна общност благодарение на Антропософията, която работи в сбирките. Тази съзнателност се развива все повече в процеса на работата и ръководителят на групата е отговорен за тази работа, нишките на връзките в общността би трябвало да се изтъкват около неговата личност. Така би трябвало да бъде, но и в това отношение на нещата се гледа твърде леко. Как е организирана една група, как се работи в нея, това зависи от този, който я ръководи. Основанието да съществува и следователно дълг на групата е да извършва работа в дълбочина, езотерична работа. В съвместната работа на една група живее това, което подготвя импулса на шестата цивилизация: една позитивна работа, която подготвя духовния живот на шестата епоха, може да бъде наистина изпълнена само в груповата работа, която изработва езотеричния елемент и развива субстанцията на Антропософията такава, каквато тя съществува във вътрешните цикли и лекции."

"И тук важи това, което Ви казах: ако ръководите група, Вие можете да работите и постъпвате правилно само, ако най-дълбоко вътре във Вас

това, което искате да предприемете се превърне в живот, независимо дали става въпрос за лекция, която искате да изнесете, или за работа извършена съвместно, за която след това говорите свободно. И тук, дори повече от всякъде другаде, стойност за работата на групата има именно КАК, начинът. Всичко зависи от вътрешната отговорност, от загрижеността за истината, от спазването на Антропософията, която се внася в работата."

"Ако четете една лекция, Вие трябва вече напълно да сте я овладели, защото по време на четенето всъщност трябва да я пресъздавате отново. И особено нека няма "рекорден брой цикли": човек се ужасява, когато слуша хората да разказват колко цикли са изчели за възможно най-кратък срок! Никога не си препълвайте главите! Ако успеете да оживите една единствена антропософска идея у слушателите тогава нещо ще е било направено."

"Трябва да се научите да работите, изхождайки от това, което идва към Вас. Вие трябва да слушате какво идва към Вас от Вашите хора. Какво им е необходимо. Ако успеете и после говорите или четете, вдъхновени от един вътрешен жив езотеричен елемент, тогава ще говорите на всички и всеки ще намери подходящото за себе си, млад или стар, образован или не. Всеки ще отнесе това, от което има нужда, което ще му помага да живее и да работи."

Той предпочиташе да се избягват дискусиите. "Те не са подходящи в сбирките на членовете. При дискусиите субстанцията или аурата, която е могла да се образува от четенето или лекцията се загубва в многословие."

Той не съветваше също да се отговаря пред цялата аудитория на въпроси, поставени след лекцията. Той го беше правил в първите години на дейността си, но беше прекъснал. Често, няма нищо наистина сериозно зад тези въпроси, които в повечето случаи са зле зададени и даже понякога не са добри намерения. По-добре би било да се предложат изясняване на проблема в частен разговор след

лекцията. Теорията на познанието не подхожда за сбирките на членовете, нито пък книгите писани всъщност за широката публика ("Теософия", "Въведение в тайната наука", "Как се постигат познания за висшите светове"), които са основа за начални курсове. В сбирките на групите трябва да се задълбочават данните, да се конкретизират, да се разширяват, да се допълват.

После той говори подробно за формата на лекциите, предназначени за широка публика. Съдържание и форма не трябва да бъдат разделени. "Една безформена, зле структурирана лекция е лоша, дори ако съдържанието, като подробности, е точно. То не се отпечатва в съзнанието."

"Ще направите добре, в началото да структурирате грижливо лекциите си, но после трябва да говорите свободно: лекция, която се чете е абсурд."

"При нашите лектори често има какво да се желае по отношение на формата. Човек има в главата си някаква идея, която схваща добре, но не го е грижа за формата. Една лекция трябва да бъде съставена като произведение на изкуството; началото и краят трябва да си съответстват и, така да се каже, да бъдат наложени едно върху друго. Една лекция трябва да има здрава ос, около която да се обединява всичко, отклоняването от която да става в разумни граници."

По този начин Рудолф Щайнер обръщаше вниманието ни върху композицията на собствените си лекции, на всяка една, както и общо на един цикъл от лекции. Той набелязва една ос, около която се върти във възходящи спирали.

"С практиката ще напредвате и вече няма да е нужно друго, освен да набелязвате началото и края. Междувременно, вътре в дадената форма ще може да се движите свободно. Мъчително е да се наблюдава как лектора се изгубва във върха на темата, заплита се и многократно се опитва да стигне до края, като така разводнява всичко казано до момента."

Накрая погледът му придоби онзи сериозен

израз на неизмерима доброта, в блясъка на който човек се чувстваше сведен до нула, докато същевременно се изпълваше с всичките сили и възможности на своето съществуване.

"Имайте винаги съзнание за свята сериозност на задачата, която сте си поставили" – каза той. "Антропософията е нещо опасно, когато човек навлиза в нея без тази сериозност. Мислете винаги за това. Става въпрос за бъдещето на човечеството, става въпрос за хората седнали там, срещу Вас. Тези хора, Вие трябва да ги гледате. Човекът, който е в човека седнал там, пред Вас, трябва да го обичате, както обичате Антропософията."

Още две думи изказани от Рудолф Щайнер при друг случаи (многократно казвани по онова време).

"Възможно е един ден Антропософията да се отдели от Антропософското общество. Това не би трябвало да стане, но такава възможност ще се представи. Когато мен вече няма да ме има, интелектуализмът ще заплашва Антропософската духовна наука. Това е голяма опасност, защото ще повлече застоя на цялото антропософско движение. Ето защо е толкова важна вътрешната езотерична работа."

"Хората не знаят и всъщност не държат да чуят нещо, което обаче е вярно: когато човек е седнал спокойно в стаята си и с дълбока сериозност, отдавайки цялото си сърце, чете например "Евангелието на Йоан" или някой антропософски текст и, ако го изживява напълно, така той прави за спасението на света и хората повече, отколкото други, които се правят на важни пред самите себе си и пред останалите със следите оставени от антропософските дела." И добави: "Но за това трябва да си убеден в реалността на висшите същества."

Mitteilungsblatt, брой от 12.XII.1948 г.

Превод от френски: Светла Бисерова

Кратко резюме на финансовата криза

Преди около осем години федералното американско правителство реши да създаде условия за гражданите с малки доходи да могат да си закупят жилища. За тази цел бяха създадени две финансови институции, специализирани в ипотечните кредити. Тези две банки отпуснаха заеми, чиито лихвени проценти варираха по два начина: От една страна, през първите 2-3 години лихвеният процент беше нисък, увеличавайки се по-късно; от друга страна, лихвеният процент беше индексирен върху лихвения процент на валутния пазар.

Благодарение на тези заеми бяха построени около 600 000 къщи. Когато лихвеният процент на валутния пазар започна да се покачва, нарастващ брой длъжници не можаха да се справят с плащанията си и къщите им бяха иззети.

Банките заемодатели разбраха, че кредитите,

които притежаваха бяха съмнителни и се постаряха да се избавят от тях. Те създадоха компании-филтри (Societes ecrans), на които продадоха притежаваните кредити. За да финансират тези покупки, тези компании издадоха облигационни книжа с висок лихвен процент, но "рискови", откъдето идва названието subprime (книжката без особен риск се наричат prime rate - основен лихвен процент). Целият този процес се нарича "titrisation". Тези рискови ценни книжа (subprime) бяха продавани из целия свят на банкери, привлечени от оповестения висок лихвен процент, но които не знаеха какъв е реалният риск. После, към началото на 2001-ва година, купувачите на subprime (рискови облигации) разбраха, че закупените облигации не струват нищо. Европейските и американските банкери не знаеха колко такива облигации са били закупени от техните колеги, следователно, какъв беше реалният риск за тях. Всеки банкер започна да губи доверие в колегите си. Поради това междубанковият пазар, чрез който банките си заемат ликвидни суми, се оказа парализиран и банките изпитаха трудности в

посрещането на нуждите от пари в брой за реалната икономика. Този факт щеше да предизвика вълна от фалити на здрави предприятия, ако държавите не бяха предоставили гаранции за междубанковите заеми. В един следващ момент щяхме да станем свидетели на вълна от паника сред притежателите на спестовни влогове и тогава още веднъж държавите трябваше да гарантират личните влогове, за да избегнат масовото втурване към банковите гишета за теглене на пари.

От тази криза могат да се направят няколко заключения.

В основата стои морален въпрос: препродаването (titrisation) на тези ипотечни заеми беше едно лъжливо прикритие, което системата не долови. По света има много големи капитали, чиито притежатели търсят бързи печалби без да искат да ги инвестират в реалната икономика. Тези капитали се държат главно от страните производителки на петрол, от Китай и от финансови органи. Тези капитали се използват като стока и реализираните печалби се изтеглят от реалната икономика, която произвеж-

да, разпространява и консумира реални стоки. В случая съществува по-скоро воля за могъщество, отколкото за служене.

Възникналият проблем е много повече културен, отколкото икономически. Става въпрос за съществуващата представа за природата и ролята на парите, които би трябвало да останат в услуга на

всички хора. Можем да очакваме законови мерки за връщане към правилата, но тези мерки няма да бъдат достатъчни, за да променят лошите навици и в следствие на това, вероятно ще има други финансови кризи в бъдеще.

Ние можем отчасти да останем встрани от тези кризи, ако внимаваме как се използват парите, с

които разполагаме.

Брюно Дени

Nouvelle de la Societe Anthroposophique

Брой от януари-февруари 2009 г.

Превод от френски: Светла Бисерова

Биодинамична конференция 2009

Традиционната биодинамична конференция в Дорнах се проведе тази година между трети и седми февруари под заглавието "Земеделският курс - как живее с този източник на вдъхновение?". Петима български антропософи взеха участие в тази конференция, а в работния кръг за биодинамични препарати - само Татяна Благоева. Участниците бяха 638 от 35 страни. Също толкова традиционни са вече срещите на практиците след конференциите, където се събират изследователи от института в Дармшат, с цел да споделят опита си и да поставят актуални проблеми. Тази година работата с препарати протече от осми до десети февруари.

След завръщането си в България нашите приятели споделиха с нас следните впечатления и размисли:

Лекциите бяха изнасяни всяка сутрин в голямата зала на Гьотеанума, като преди всяка лекция се четеше по едно Михаилово писмо, след което всеки ден различен лектор споделяше своя размисъл върху лекционния курс от Кобервитц. Лекциите

бяха изнесени на пет езика: немски, френски, английски, руски и италиански. Вървеше симултанен превод.

Всички български участници се разпределиха в различни работни групи по техен избор. В една от групите се разглеждаше връзката между растенията и животните, света на птиците и тяхното взаимодействие с иглолистните дървета. Темата за съществата, които разпределят астралната енергия на планетата, беше основна тема на биодинамичната конференция през 2004 година в Дорнах. Сега същата тема беше поставена за разглеждане в работната група, където взе участие Йорданка Димова. Според нея, цялата конференция беше много стимулираща. "Аз също изживях инспирации. Впечатляваше ме морето от цветове в Гьотеанума като източник на настроение и стимулиране на мисленето".

В други две работни групи взе участие Татяна Благоева, темата на едната от които: "Космично и земно хранене" в момента много се дискутира. Според нея хората вече осъзнават колко е прав Р. Щайнер, че ще дойде време, когато ще гладуваме пред пълната трапеза. И това не се дължи само на прозвездането на некачествена храна. Ръководител

на тази работна група беше Ема Граф, автор на шест много популярни книги за пълноценно хранене. Другата работна група избрана от Татяна Благоева се наричаше "Земни и космически процеси, оглеждащи се в растежа на растението".

Цялата конференция беше построена върху принципа на ритмичността и последователността на отделните дейности, както и много работа с изкуство; всички видове евритмия и музика, пеене в хор, говорно формиране, Бодмер гимнастика, пластициране - които винаги са част от всяка антропософска конференция.

Всеки следобед също имаше доклад върху някоя от лекциите от селскостопанския курс. Вечер винаги имаше представления от различни видове изкуство: струнен концерт, драма от Ибсен "Народният враг", евритмичен спектакъл, кънтри танц и други. След всичко това всяка вечер имаше и нощно кафе за свободни обсъждания, споделяне на опит и приятелски срещи.

Темата на биодинамичната конференция през следващата година ще бъде: "Христови мотиви на развитието на земеделието" - от трети до шести февруари.

Веселина Велкова

Открита лектория в Стара Загора

Преди три години в Стара Загора имаше публична лектория, която изпълни целите си за определено време и беше прекратена. Тази година я подновихме за един следващ етап. Новата инициатива стартира през януари след двумесечна подготовка. Инициаторите предвиждат още един двегодишен период с ежемесечни публични лекции, които да представят антропософското познание от няколко основни гледни точки: икономика, биодинамика, медицина, христология, изкуство и образование. За целта са предвидени общо дванадесет публични лекции, някои от които са: "Ролята на изкуството в антропософското познание"; "Икономиката като свят без граници"; "Езотеричното християнство или пътят на Христовия импулс през вековете"; "Биодинамичният подход към природата, храната и живота ни"; "Лечебната сила на Валдорфската педагогика и възпитанието в свобода"....

Последното заглавие беше първата по ред,

стартова лекция в новооткритата публична лектория. Едно кратко проучване на интересите на нашите слушатели от предишния период ни доведе до убеждението, че разискването на проблемите на образованието е най-доброто начало, най-точното съответствие на техните очаквания. Публичната лектория в Стара Загора се подновява, за да отговори на определени интереси и очаквания, изразени от нашите читатели. Това е един от начините да бъде намерен пътят към все още новия ни Антропософски дом.

На 21.02.2009 г. на вниманието на старозагорската аудитория беше представена втората публична лекция на тема: "Езотеричното християнство или пътят на Христовия Импулс през вековете и духовното развитие на личността". Задълбоченото разглеждане на лекторката Христина Ангелова поведе слушателите от представките за възникването на езотеричното християнство през събитията до Голгота и бъдещото развитие на човечеството до потенциалните възможности на човешката душа за духовно развитие през следващите епохи. От лекцията разбрахме колко много имаме да

учим, докато се издигнем до чистата божествена Любов и че "засега нито едно човешко сърце не е в състояние да усети онази сила на любовта, която е необходима на Христос, за да вземе решението на Христос да се инкарнира, да разгърне своите божествени действия в тесните рамки на едно човешко тяло. И тогава всяка душа би могла да се обърне към Него и да се изпълни с Неговия образ, да живее в Него, в Истината и Доброто. Тогава човекът, обхванат от този Импулс, ще поражда в дълбините на своята душа само онова, което е истински правилно и добро във всекидневния живот. Той ще се ръководи от моралните импулси на Христос и ще приема ценностите на езотеричното християнство като своя отговорност, призвание и съдба."

С тези думи приключи втората лекция от публичната лектория и беше обявена предстоящата на 21 март лекция на Татяна Благоева на тема: "Защо е необходим биологично-динамичният подход към природата, храненето и живота?"

Веселина Велкова

Коледните празници

Една нова, но вече установена традиция

Началото беше преди 20 години. Тогава си поставихме въпроса: как да си изградим едно по-трайно взаимодействие с останалите антропософски групи в страната. Мисля, че зададохме този въпрос на една от холандските ни гостенки и тя ни предложи да празнуваме заедно четирите празника на годината. Изглежда, че тази идея допадна на много наши приятели, защото последваха покани за коледни, великденски и михаилови празници, а по-късно постепенно се установи ритъмът, който се спазва и до днес. Всяка Коледа посрещаме гости в Стара Загора, а всеки Великденски празник отбелязваме в София. Огледално противоположните празници следваха същия ритъм: Йоановден в Стара Загора, а Михаиловия празник - в София. Така беше и през изтеклата година: на Йоановден бяхме в Стара Загора, на Архангел Михаил - в София, а на Коледа посрещнахме гостите си в новия Антропософски дом в Стара Загора. Първите празнични жестове, както винаги бяха поверени на евртимистите. Те представиха на евртимичен език коледните стихове от Календара на Душата:

**"Усещам аз, като от магия освободен,
Младенеца на Духа в душевната утроба...."**

Веднага след това флейтистите представиха резултата от тримесечните си репетиции, за да бъде дадена думата на изкуството и недвусмислено подчертана водещата му роля във

всички антропософски празници.

След това празникът беше открит от Георги Акабакиев и веднага след него изслушахме размислите на Иглика Ангелова за развитието и смисъла на Коледата. Иглика говори за Рождество Христово като празник на Слънцето, като време, когато Слънцето говори интимно със Земята, но не изпраща своята лятна сила, като време, когато в човешките души оживяват думите: "Откриват се божествените същества във висините и светът звучи чрез тяхното откровение от сърцата на хората, които владеят добрата воля." Тогава полунощното Слънце може отново да стане видимо и да бъде отново опознато в неговата духовност. А заедно с това може да бъде постигнато разбиране за свръхземното Същество на Христос, Слънчевото същество, което се съедини с човека Исус от Назарет, за всичко, което се проявява в Христос Исус като Живот, Светлина и Логос. Древните мъдрещи винаги са знаели и предричали предстоящото идване на Слънчевото същество на земята, за да може всеки човешки Аз да намери първоосновата си и да бъде възпламенен и тласнат към постепенно развитие, към способността да се върши добро от вътрешен подтик, наричана благодат в християнски смисъл. Христос идва към всеки отделен човек, за да предостави на неговия Аз своя божествен импулс. И социалният смисъл на Христовия импулс се състои в изграждане на способността хората да се об-

ръщат един към друг от позицията на "Не аз, а Христос в мен."

Така поведени от размислите на Иглика, гостите и домакините бяха обединени от едно общо настроение, подходящо да изслушат след това песента за съня на Олаф Остезон в превод на Татяна Благоева. Дванадесет имажинативни картини, представени по време на рецитала, допринесоха, за да се доближим до търсения от домакините резултат: всеки да бъде докоснат.

След кратка пауза всички участници се обединиха около темата, дадена предварително за размисъл: "Метаморфозите в природата и в човешката душа през зимата във връзка с празника "Рождество Христово".

Повече от час гостите и домакините споделяха своите вглъбени размисли и недоизяснени въпроси по тази заслужаваща много внимание тема. Както винаги нестройният разговор често се разпиляваше в различни посоки, към центъра на който ни завръщаше водещият Георги Акабакиев. Накрая той предложи да прекратим разговора не поради неговото изчерпване, а поради извеждането му на друга степен на размисъл. Със закриването на кръглата маса празникът не приключи. Оставаха многото лични и сърдечни срещи между приятели и съмишленици, вървящи от години и десетилетия по общия път и обединени от духовни стремежи и усилия.

Веселина Велкова

Светите нощи в Стара Загора

Усетете цялата дълбочина на Христовия празник, а след това се потопете по време на Дванадесетте Свети нощи в най-светите тайни на Космоса или в страната на Универсума, от която Христос слезе на земята.

Рудолф Щайнер

Една добра идея наруши порядъка на антропософските срещи в Стара Загора. Групите, работещи в понеделник и вторник, приеха идеята да се събират всяка вечер между Рождество и Богоявление през Дванадесетте Свети дни. Всяка от тези групи изостави част от ритъма на целогодишните си занимания, за да се присъедини към ежедневната работа, свързана с разглеждането на друга книга или част от нея през този много специален годишен период.

Първата вечер, на 25 декември, се оказахме само четирима и в този тесен кръг се опитахме да споделим очакванията и намеренията си за общата работа през следващите единадесет

вечери. Прочетохме встъпителните страници от книгата на Сергей Прокофиев "Дванадесетте свети дни и Духовните йерархии". Уточнихме няколко страници, които ще се четат всяка вечер, и други, които ще се разглеждат последователно и поотделно за всяка свята нощ. На следващата вечер се събрахме седем души и така всяка вечер се оказвахме все повече и повече, без предварително да сме се погрижили за присъединяването на нови приятели, защото за своята реализация сама работеше предложената идея. Антропософският ни дом трябва да бъде затоплен от нашето присъствие в пряк и преносен смисъл, а книгата на Прокофиев беше най-добрият обединяващ център на интересите в този все по-разширяващ се кръг. Всяка вечер различни приятели водеха разискванията относно работата на йерархиите и съответстващата им зодиакална област, четяха встъпителната страница, езотерично разгледаха области на зодиакалния кръг във връзка със съответната йерархия и едно от дванадесетте настроения, дадени в дванадесет строфи от Рудолф Щайнер.

На 6-ти януари срещите приключиха с едно

обобщено обсъждане и широко споделяне на размисли, възникнали през този период. Оставихме и няколко въпроса, до отговорите на които не сме достигнали през тези дванадесет разисквания. Не пропуснахме да отбележим, че и други антропософски групи са извървели този път синхронно с нас и че би било добре да знаем това, което те биха споделили с нас за тяхната работа.

Но най-съществено беше решението ни да подновим тази инициатива след една година пак тук. Това беше най-посетената вечер, след която започнахме да се връщаме към предишния си ритъм. В една от първите вечери, Георги Акабакиев изрази мнението, че когато дълги години в едно помещение се извършва езотерична работа, самата атмосфера в него се насища с духовно съдържание. Точно това бяхме правили ние през годините в предишните си клубове и резултата от тази наша последователна работа беше изгубен, когато се преместихме в новия си антропософски дом. Сега предстои отново да започнем да насищаме и одухотворяваме тази атмосфера - каза той - и затова предложих тези срещи през Светите

нощи.

Повече или по-малко съзнателно всеки от участниците долавяше важността на решението да извървим заедно дванадесетте възходящи стъпала на мировото съзнание, съединяващо човечеството със сферата на най-висшата космическа духовност. Съпреживяването на

духовните изследвания на Сергей Прокофиев беше опит да се проследи пътят, водещ през дванадесетте области на Зодиакалния кръг към съзнателното съединяване с целия Йерархически Космос. Резултатът от тази работа беше очевидно много по-различен от самостоятелното и индивидуално вникване в същата

книга от всеки поотделно вкъщи. Беше опит да бъдем отзивчиви към императива на Рудолф Щайнер да говорим за правилното разбиране на Михайловия Импулс, и с това да говорим за правилното разбиране на Христовия Импулс.

Веселина Велкова

Посещение на Рон Дънселман в Стара Загора

На 6, 7 и 8 март за трети път у нас гостува Рон Дънселман – генерален секретар и председател на Антропософското Общество в Холандия; арт-терапевт и психолог; автор на книгата "Скритото действие на дрогата", издадена и преиздавана на немски, английски и холандски; баща на четири деца.

На читателите на "Антропософски вестн" той беше любезен да пожелае успех, приятелство и добро разбирателство, а на екипа на вестника – да работи така, че да го превърне в извор и храна за читателите. "Винаги е важно, каза той, един такъв вестник и да си задава въпроса: Какво иска външният свят от нас?"

Холандско-българските антропософски отншения са в процес на изграждане и развитие. Българските антропософи все повече стават съносители на отговорностите на световното Антропософско движение, а холандските антропософи се стремят да бъдат полезни чрез създаване на съвместни инициативи. Винаги съм подчертавал, че българските антропософи са много задълбочени в изучаването на антропософското познание, докато антропософите в Холандия са много по-ангажирани с практически инициативи. Днес хората са толкова погълнати от работата си, че не им остава време и сили да се задълбочават в изучаване на антропософските книги и да медитират. Холандия работи много за външния свят и антропософските

инициативи имат много сътрудници, така че тази ориентирана навън работа непрекъснато се разраства. У нас има над 100 валдорфски училища с около 2000 учители, предпочетени и избрани от родители и ученици заради тяхната човечност и добър опит. Пред антропософите винаги стои въпросът: доколко е качествена тяхната работа и как могат да работят съвместно с други специалисти, без да се изгуби антропософската идентичност.

В един терапевтичен център близо 30 години аз практикувах социална терапия съвместно с други специалисти, които не са антропософи. В него работят около 120 психолози, психиатри, психотерапевти и арт-терапевти. Аз съм един от учредителите на този център за работа със зависими от наркотици. Центърът се нарича АРТА и е част от една по-голяма асоциация, където работят около 800 специалисти.

Миналия месец АРТА спечели проект за работа със зависими младежи, в който е предвидено да бъдат назначени на работа още 10 специалисти, практикуващи антропософски методи на терапия. Успехът на този проект се дължи на неоспоримите резултати от ефективното прилагане на антропософските познания в работата със зависими от дрога. АРТА е терапевтичен център, в който живее Антропософията и ефективността на антропософските методи като цяло има широк отзвук в Холандия.

Холандското правителство е оценило големия терапевтичен ефект от работата в АРТА, благодарение на докторската дисертация на един колега, който направи сравнителен анализ на различни терапевтични школи и убедително доказа предимствата на антро-

пософските методи на работа със зависими. Много широк отзвук имаше и моята книга "Вместо Аза", издадена през 1993 г. с подзаглавие "Скритото действие на дрогата", по-късно издадена на немски и английски, (предстоящо е нейното издаване и на италиански). В тази книга е описана историята на създаването на арт-терапевтичния център, в чието учредяване съм участвал. Отначало бяхме решили с другите учредители да работим индивидуално със зависимите от наркотици, като изхождаме от антропософската визия за човека и света. Ние се опитваме да въздействаме на всички тела: физическо, етерно, астрално тяло и на Аза. Постепенно този център се разраства и се достигна до възможността да се оказва помощ на 150-200 души. Днес все повече хора знаят защо предпочитат антропософската практика, а това винаги е било много радостно за мен.

Целта на моето посещение в България е да споделя медитативния си опит и да бъде полезен на българските антропософи с работата си като координатор на антропософската група към Гьотеанума: "Инициатива за разпространение на антропософска медитация". Тази група се състои от дванадесет души и се ръководи от Бодо фон Плато, а аз съм негов сътрудник. В България се чувствам много добре разбран, а с Антропософското общество в България ни свързва едно вече дългогодишно приятелство и взаимодействие.

*Рон Дънселман, 08.03.2009 г., Стара Загора
Материала подготви Веселина Велкова*

Добротата на сърцето в действие

Всички надявам се знаете, че през есента на 2007 година в Стара Загора можахме да купим един дом за Антропософията в България. Това стана възможно от една страна, заради непоколебимата решимост на приятелите в Стара Загора и от друга – благодарение на помощта, която получихме от различни хора, които пода-

риха или дадоха пари назаем. И така се сдобихме с дом, но имаме и сериозни заеми, които трябва да изплащаме през следващите десет години. Тук няма да навлизам в подробности, но ми се иска да се спрем повече на един от участниците в тези събития – Антропософското общество в Холандия.

Още от 1991 г., когато започват първите ни видими вече духовно осъществени връзки с Антропософското общество в Холандия, най-напред чрез Мехтелд Каман, след това с все повече и повече приятели от Холандия, които

споделяха с нас своя опит в областта на Антропософията, арт-терапията, медицината, педагогиката и пр., можем да видим едно постоянно нарастващо взаимно присъствие. Удивително е да се наблюдава как индивидуалните нишки на съдбата при определени хора от двете страни се преплитат една с друга, за да се оформи мост свързващ Антропософското общество в България с Антропософското общество в Холандия. Аз лично се надявам, че този мост все повече и повече ще се използва и ще носи плодове не само в антропософския живот, но и в живота на

нашите народи като цяло.

Вероятно цялата история на случващото се през годините никога няма да бъде написана, но все пак ще остане в духовната история на света. Тъй като се старая да предам нещата накратко, моля да приемете за дадено, че нещата не стават случайно в една или друга година.

За първи път получихме финансова помощ за антропософския дом в Стара Загора през 2004 г., когато това беше все още само идея. По време на Рождественската дарителска акция през тази година в Холандия бяха събрани 5,000 евро за бъдещия старозагорски дом. А когато дойде моментът непосредствено да купуваме жилището през 2007 г., получихме безлихвен заем от 15,000 евро.

А на Рождественската дарителска акция на Холандското общество през 2007 г. отново бе отправен зов за помощ, предназначена този път за изплащане на заемите, които Антропософската общност в Стара Загора носи върху себе си. До края на февруари за Антропософския дом в Стара Загора бяха събрани 13,800 евро.

И помислете, мои скъпи приятели, какво означава това. По-голямата част от дарителите

в Холандия нямат особена представа за нашата работа, не ни познават, а може и да не са ни чували. Кой би направил дарение изхождайки от чисто разумни основания? Тук имаме работа с един сърдечен подтик, едно действие породено от добротата на сърцето. А това, което произлиза от сърцето, ние приемаме отново чрез сърцето. Този подарък от Антропософското общество в Холандия приемаме в сърцето си!

И тази финансова помощ, която получаваме, е много важна за нас. Какво означава обаче това? Какво се крие зад този финансов елемент?

Във всеки от нас в известен смисъл живеят двама души: един физически човек, който има свои задачи, но също и свои нужди във физическия свят; съответно един духовен човек, който има свои задачи и свои нужди в света на Духа. И двамата, обаче, в това ни съществуване на Земята имат нужда от средства, за да бъдат дейни. И всеки от нас разпределя, така да се каже, бюджета си между двамата. И сега, като трябва всеки месец да отделяме някаква сума, за да покриваме вноските по заемите на антропософския дом в Стара Загора, какво правим? Времената са тежки и бюджета за физическите ни нужди не можем да го намалим, значи взе-

маме парите от бюджета на духовния човек в нас - и без това домът е за него. И през последните две години много приятели в София ме питат: Какво става в Стара Загора? Защо толкова малко хора присъстват на празниците, на събранията? А отговорът е лесен - бюджетът за духовната ни дейност е стеснен.

А какво става сега, когато получаваме помощ? Вместо 450 лв. на месец, както досега, за в бъдеще ще ни трябват само 200 лв. на месец. А останалите, ако сме съзнателни, ще върнем в бюджета на духовния човек, ще подкрепим неговата дейност. И по този начин финансовата подкрепа се трансформира в духовна подкрепа, но това е нещо, което трябва да стане чрез нас самите, то не става автоматично. И когато погоре казвам, че приемаме помощта в сърцето си, аз се надявам, че ще се намерят достатъчно хора, които да работят за осъществяването на описаната трансформация. И това е работа, която се задвижва от добротата на нашите сърца, от топлината на нашите сърца. Можем да започнем тази работа още днес!

Георги Акабалиев

Републиканско, не демократично

През 1987 г. един учител от училището Рудолф Щайнер в Делфт (Холандия) съобщи на Марк де Ру за съществуването на този текст, когато му разказа за трудностите в училището в Лабосиер. Тогава той преведе този текст заедно с Мишел Жозеф. В писмото, в което Марк де Ру приложи в превода си, той направи следното заключение: "И до днес този текст ми изяснява политическите и социални затруднения на нашите европейски страни. В него се анализира един елемент от решаващо значение за социалния живот и считам за радостен факт, че то продължава да циркулира, да предизвиква интерес и да се публикува отново."

Един ден, през първите години от съществуването на валдорфското училище в Щутгарт няколко членове на учителската колегия попитаха Рудолф Щайнер какво би трябвало да бъде правилното устройство на подобна колегия. Рудолф Щайнер даде простият отговор: "Републиканско, не демократично".

През следващите години, след смъртта на Рудолф Щайнер, трябваше да се борим за да намерим подходяща форма на сътрудничество

в тази колегия. И тогава ни стана ясно какво той е искал да ни каже с тази забележка. По този начин ни беше дадена съвсем нова мисия, отговаряща на духа на нашето време. Опитностите и изпитанията, които трябваше да изживеем в последствие, ни показаха ясно в какво се състоят трудностите на тази мисия и къде се намира истинското решение.

От друга страна, можахме да схванем, че Антропософското общество основано на Коледното събрание се изправяше в по-голям мащаб точно пред същата тази социална мисия и, че с начина си на действие Рудолф Щайнер беше показал до най-малките подробности един от най-извисените образци на истинско "републиканско" поведение.

Животът на обществото изисква, изхождайки от тази гледна точка, да хвърлим светлина върху начина, по който той трябва да бъде устроен.

Вместо да започвам по чисто концептуален начин, аз най-напред ще взема един конкретен случай, преживян от мен в началото на моята работа като валдорфски учител. Това беше преди да се запозная с думите на Рудолф Щайнер. Този така показателен случай ме поразил силно и съм запазил много жив спомен за него.

Присъствах на генералната репетиция за един месечен празник на училището. Това се случваше малко преди преместването ми в

Щутгарт в следствие на един разговор, който бях имал с Рудолф Щайнер. Там аз чух как две учителки по евритмия критикуваха начина, по който е била съставена програмата. В тази програма те трябваше да се появяват един или няколко пъти. Тъй като и двете бяха на едно мнение, аз ги попитах учудено защо не са могли да променят или да накарат да бъде променено подреждането на програмата. Тогава те ни обясниха, че с решение на колегията задачата за уточняване на програмата е била поверена на определен колега. Този колега беше извършил тази работа след репетициите и преди генералната репетиция и след това вече не е била възможна промяна. Наистина, ако до последния момент всеки имаше право да се намесва в тези неща, никога не би могло да се свърши нищо. "Щом веднъж сме поверили на един от нас задачата да подреди програмата, очевидно не можем повече да се намесваме в неговите решения, дори ако никак не сме съгласни."

Ако по онова време вече знаех за указанието на Рудолф Щайнер за устройството (указание, на което обаче колегията като цяло никога не беше се позовавала съзнателно), републиканският характер на това поведение би ми се изявил с очевидност.

В последствие, ние много пъти сме изпадали в противоречие с това указание на Рудолф Щайнер в болезнени ситуации и аз често тряб-

ваше да премислям тази своя опитност.

Какво отличава едно републиканско устройство от едно древно теократично йерархиизирано устройство? И за какво е мислел Рудолф Щайнер, когато е говорил за "републиканско" устройство, отличавайки го от демократичното устройство.

Както знаем, общественият строй в началото на развитието на човечеството е бил чисто вертикален и определян от свръхсетивното ръководство, идващо отгоре. Изграждането и съхраняването на тези общества е било работа на посветените жреци. Мястото на всеки член на тези общества е било определяно от кръвните връзки, които той е имал по рождение. Това е определяло способностите, а също и възможностите на индивида да заема определена длъжност в общността. Да се постави всеки човек на точното му място е било работа на посветения представител на божеството, с други думи на божествата, действащи чрез просветените.

На мястото на този древен строй се появиха за първи път демокрацията в Гърция и републиката в Рим.

Обаче бихме си съставили погрешна представа за гръцката демокрация, ако искаме да прилагаме към нея днешното понятие за демокрация. Разбира се, тази дума означава "власт на народа". Тази дума трябваше да изразява факта, че това, което някога е било уреждано и ръководено само отгоре, се намираще вече в ръцете на членовете на самия социален организъм. Но "народът" (*demos*) при все това беше група, свързана кръвно с една колективна групова душа, посредством която можеше да се изразява и да действа определено божествено същество. На него са се позовавали за всички дела на общността и пред него са се чувствали отговорни.

Нека си припомним направеното от Рудолф Щайнер описание на случая с Аристид: един човек изпреварил своето време, високо уважаван от съгражданите си, които дори са му дали титлата "Справедлив", но който накрая е бил прогонен, понеже се е отделил от груповата душа.

Едва в Рим тази вертикална визия изчезна и за първи път на нейно място се появи понятието "socius" (гражданин), т.е. член на обществото (социума – б.пр. – откъдето произлезе изразът социален в различните му значения). Прямо древните времена това отговаряше на ново разбиране, този път хоризонтално. С това римляните исках да кажат, че организацията и начинът на управление на делата на общността са станали "res publica" (обществено дело). Разбира се, това социално цяло още имаше нужда от известна вертикална йерархизация, но тя

беше резултат от решението на "socii" (гражданите), решение взето въз основа на разбирането им за общностните интереси и въз основа на индивидуалното им съждение за пригодността на техния съгражданин, на когото исках да поверят определена служба. Обаче трябва да се отбележи, че в началото на своята история Рим имаше нужда до известна степен от принципа за лояност, свързан с космическия ред. От друга страна, историята на Рим, достигайки накрая до империята с нейните всемогъщи деспоти, които сами се обожествяваха, показва добре до каква степен човечеството е склонно да загубва в края на краищата изкуството да владее такъв един републикански обществен строй.

За постигане на целта е необходимо да си изясним и едно друго социологическо понятие: понятието аристокрация. В съвременния език тази дума се употребява, за да се означа един слой от населението, който по кръв, по наследство се отличава от другите слоеве. Някога в човешкото общество с този статут са били свързани права и задължения от висш порядък, което вече не е така. Всъщност, смисълът на тази дума много се е отдалечил от първоначалното значение. Наистина, от етимологична гледна точка тя характеризира на първо място не някоя класа, а един обществен строй, също както и думата демокрация, а на второ място тази дума сочи, че става въпрос за "власт на най-добрите", като това понятие да си "най-добър" (*aristos*) първоначално е свързано социално с кръвта, с наследствеността.

В нови времена се появи понятието демокрация в борбата против традиционните претенции на един вертикален "аристократичен" социален ред, основан единствено на привилегиите на кръвта. Това понятие, обаче, е загубило връзката, която е имало в древността с качеството да бъдеш "свръхсетивен" по отношение на "demos" (народа). В съвременен смисъл всички еднакво са народът и всички заедно решават обществените дела. Не е възможно, нито пък е нужно тук да се обяснява в подробности как това понятие доведе до парламентаризма с неговите различни системи на представителство на групови интереси от избирани представители, как бяха потъпкани социалните импулси, съответстващи на нашето време чрез метода на взимане на решения от мнозинството (виж по тази тема трета лекция в "Geschichtliche Symptomatologie", изнесена в Дорнах на 20.10.1918 г.).

Обаче точно това фалшифицирано понятие, породено от първичната неспособност на хората в наше време да си изковават понятия, отговарящи на новите социални импулси, точно това фалшифицирано понятие днес се опреде-

ля като "демокрация" в западния свят. И точно на това понятие за демокрация се позоваваше Рудолф Щайнер, когато казваше: "Не демократично".

Нека се опитаме сега да си припомним примера даден в началото, извлечен от живота във валдорфското училище и да видим ясно каква трябва да бъде републиканската организация на общността в противовес на демокрацията в смисъла, обяснен по-горе.

Позволете ми да се позова отново на дълголетния ми опит като валдорфски учител.

В нашите училища, учителският съвет обикновено се подразделя на педагогическа и техническа част (могат да се употребят други термини вместо техническа). Тази техническа част особено трудно се овладява, но точно тя представлява конкретната основа, която позволява да се придобие ново социално поведение. И именно с нея ще се занимаем тук.

Показателно е, че тази част от съвета не съществува в училищата, администрирани от директор. Действително, тя е необходима само там, където "нещата" ("res") на училището е работа на всички учители ("publica"). В една такава Колегия впрочем, всеки член има правото и задължението да бъде информиран за всички дела, които се отнасят до училището отвътре и отвън, а също така правото и задължението да участва в общото обмисляне, в прилагането на мерките, които трябва да се взимат за административното ръководство на училището като цяло и в детайли. В тази административна област се появяват различни дейности за изпълняване, като: връзки с властите, с родителите, финансова администрация, поддръжка на сградите, на учебните пособия, ръководене на събиранията и т.н. За изпълнението на тези различни дейности е необходимо да се упълномощат отделни лица. Тези лица се упълномощават от Колегията според критерия, че за всяка работа ще бъде избран "най-добрият". Тези пълномощия могат и трябва да бъдат в сила за ограничено време (поради причини, към които ще се върнем по-нататък). Тъй като тук трябва да влиза в силата правилото, илюстрирано в началото на примера взет от живота на училището.

Действително, по време на срока на техните пълномощия, по отношение на Колегията тези служители представляват една "аристокрация", чийто решения трябва да се съблюдают от "народа". При това преминаване от демокрацията към истинска република (която, това може да се види тук, съвсем не е в противоречие с истинското понятие за аристокрация), се намесват две основни правила. Ако не се държи сметка за това и то не се разглежда с винаги

будно съзнание, републиката непрекъснато ще бъде застрашавана да се превърне или просто в демокрация, или в олигархия (т.е. управление на неколцина). Дълбоко присъщата природа на човека винаги е нарушавала тези правила и сега става дума да ги признаем и да ги внесем в нашите житейски навици. Това е трудно нещо, но именно това е истинската социална мисия. Трудно е, защото това не е възможно без взаимни жертви, както ще видим:

1. Когато служителите приемат своята служба, те трябва, упражнявайки я, да дават най-доброто от себе си. Но човек може да даде най-доброто от себе си, само ако може да работи до известна степен творчески. Това изисква той да разполага със свобода за инициатива. Само тогава той ще бъде в състояние да действа, изхождайки от своя Аз. Следователно, той не трябва непрестанно да бъде притесняван с демократични намеси, не трябва решения, вземани по демократичен начин, да навлизат в неговото поле на дейност, не трябва да му се налагат директиви за изпълнението на задачата му.

В практическия живот никак не е лесно да се откажем от това. Понеже служителят е бил избран от колектива като относително "най-добрият". Но никой не е съвършен и е възможно да се случи, в един или друг случай, някой неизбран да може да извърши същото нещо по-добре от избрания служител. Следователно, това изисква от колектива да упражнява това отказване щом като веднъж вече е избрал някого. Колективът трябва да поеме върху себе си последиците от начина на действие на този служител, да ги понесе братски заедно с него.

Ако в края на краищата служителят се окаже некомпетентен, винаги има възможност да бъде заместен след изтичане на мандата му. Или дори преди това, при изключителни случаи. Обаче поради грешка, предполагаема или действителна, в начина му на действие по време на неговия мандат, не е оправдано да се поставят граници или да се пречи на по-нататъшното развитие на неговата инициатива, понеже това ще го прави със сигурност все по-некомпетентен. И ако някой прави забележката, че той самият оправдава недоверието в неговите способности, този някой всъщност забравя, че самият той е отговорен за тази ситуация. Когато в началото на 20-те години влязох в Обществото, Щутгарт беше пълен с "трупове" от този вид, по израза на Рудолф Щайнер.

Мога да си припомня много примери, когато учителската Колегия се е отклонявала в посока към демокрацията, парализирала е силата на индивида, стигала е дори до ръба на разрушението и в тези случаи нищо не би се

променило за индивида, ако се бяха сетили да избягват подводната скала на демокрацията, да се отказват от решенията взети с мнозинство и да взимат решения само с единодушно съгласие. Защото тогава, дори ако въпросният служител представи пред съвета добре обмислен проект, ще бъде достатъчен един колега, за да не се попречи на изпълнението му. В този случай винаги се намират хора, които се успокояват, казвайки че "поне" "нищо" не се е случило.

В действителност положението е съвсем различно. Можем да си представим ситуацията преди представянето на инициативата пред Колегията като ниво нула, с положително поле отгоре и отрицателно поле отдолу. Внасянето на инициативата в началото е ситуация над нулата. Ако след това инициативата е била сведена до нищо по начина, който беше описан, тогава ситуацията не пада само до ниво нула, а преминава в отрицателната зона в същата степен, в която преди е била положителна. Именно така в живия организъм на една институция се създават празни духовни пространства, в които могат да работят духове съвсем различни от добрите духове на въпросната човешка група.

Ситуацията е различна, когато служителят, разговаряйки с групата сам стига да убеждението, че би сторил по-добре да прекъсне дейността или да я извърши по друг начин. Но това ни води до другата страна на споменатия социален проблем.

2. Въпреки голямата "аристократична" свобода на служителя, "res" (нещото) трябва да остане "publica" (обществено). Тогава това налага колективът постоянно да бъде държан в течение, чрез последователна информация, да съзнава също всичко, което го засяга и то по такъв начин и в такава степен, че отделните хора да имат основа, за да си съставят правилно мнение и да могат също да дават компетентни съвети на служителите. Точно тук изниква опасността, която дебне служителя: да не би полагаемият му се аристократичен елемент да дегенерира в олигархия. Наистина може да се случи той да почувства нужда да запази свободата си за инициатива и поради това да дава прекалено малко информация на колектива и твърде малко обяснения. Такава ситуация може да се породри, ако колективът надхвърля правото си на съветник, ако например, както вече описахме това, с изразените мнения колегите се опитват да се наложат на служителя и също "да ръководят" неговите действия. Дълг на служителя е да изслушва внимателно всяко мнение и всеки съвет. Но дали ще ги вземе предвид за своята работа и по какъв начин, това има връзка само с неговата свобода. Следователно, виждаме как трудностите и средствата за отстраняване-

то им взаимно си влияят.

"Да пожертваш една свобода за друга по-висша свобода" е девиз даден някога от Рудолф Щайнер за хората, които имат духовния дълг да работят заедно. Без това не е възможна истинска република, която може би бихме могли да наречем аристо-демокрация. Всеки ден, от едната и от другата страна трябва да се упражнява в необходимата жертва: от страна на "demos"-а трябва да бъдат признавани действията на "aristos"-а като съдба, която самият "demos" е избрал и трябва да носи заедно с "aristos". А що се отнася до "aristos"-а, той трябва да признава на "demos"-а ролята му на орган на чиста съвест. Ако това се прави, между двата полюса се създава междинна ритмична сфера, в която Азът на общността може да забие като сърце. И това добронамерено разглеждане на интересите на едните и на другите създава такава атмосфера, че тялото на общността може да диша в нея здравословно. Ако някой мисли, че събитието на основаването на Антропософското общество на Коледа 1923 г. не е било републикански процес в описания тук смисъл и, че устройството дадено на Обществото не е републиканско, това показва, че не е разбрал същността на тези две неща.

Човек би се изкушил да мисли, че тогава нещата са протекли другояче, понеже Рудолф Щайнер в качеството си на посветен, като е предприел обновяването на Мистериите (подобно на водачите на някогашните Мистерии), е основал обществото, изхождайки от Духа и така му е дал Основопологация духовен камък. Разбира се, от него имаше нужда, с всички негови способности, за да се изпълнят нещата по този начин. Но що се отнася до републиканския елемент, това е само една метаморфоза, а не заместване със съществено нов елемент. Освен това, както ще видим по-нататък, би могло да се помисли, че случилото се на Коледа събрание важи само за събитие от този вид, но всъщност, в него има нещо, което важи за всеки социален стремеж ориентиран в републикански смисъл.

Да видим как са станали нещата, когато Рудолф Щайнер стана председател на Обществото. Всъщност, той съвсем не основа Общество, представяйки се самият той като председател и поканвайки ни след това да станем негови членове. Обратното, той ни прикани да основем заедно с него Общество, на което е готов да стане председател. От своя страна той ни обясни, че при това поставя едно условие: да приемем известен брой хора за негови сътрудници в Управителния съвет, тъй като само с тези лица като цяло той можеше да изпълнява тази работа.

За първи път, ние изпитахме като социален

принцип на нашето време, как една свобода се среща с друга свобода. В последствие, често имахме същата опитност, а освен това той специално подчерта, че този принцип важи също и за езотеричната школа. Действително, ние бяхме свободни да приемем това предложение и Рудолф Щайнер беше свободен в условията, които беше добавил към предложението си. Неговата позиция стана действителна, едва когато дадохме съгласието си за избраните от него сътрудници.

Вярно, че в последствие той постоянно и настойчиво заявяваше, че Управителният съвет е езотеричен. Но какво можеше да означава това, ако не, че причината, поради която тези лица са били сметени за най-достойните за тази мисия, е че те са били свързани с недостъпния за сетивата и логическото съждение свят?

Като постъпи така, Рудолф Щайнер не ни питаше за мнението за тези хора, а искаше мнението ни за него: дали е човек способен обективно да изследва свръхсетивните светове. Разбира се, със своята дейност той ни беше дал необходимата основа за преценка.

Въпреки това той не сметна за излишно по време на събранието да представи поотделно всеки привлечен член, правейки кратка характеристика на някои от качествата му лесно оценими външно и да ни накара след това да потвърдим с акламации избора на всеки отделен член. Той настойчиво подчерта, че Управителният съвет не е бил съставен с гласуване в обикновения смисъл, т.е. не по демократичен начин. А в най-точния смисъл на думата изборът е бил "републикански".

След това, с търпение достойно за подражание, той информира присъстващите и позволи да му се задават въпроси за всеки параграф на Принципите на Обществото, така че информацията да бъде възможно най-добре уточнена. Накрая поиска всеки параграф да бъде одобряван от събранието.

Така следователно беше постигнато заражданото се "res" действително да бъде "publica". И в този акт бяха включени всички лица свързани с антропософията по онова време. Тъй като събранието беше протекло напълно в смисъла изразен във втори параграф на Принципите: "лицата събрани на Коледа 1923 г. представляват стълба на това Общество, заедно с лицата и групите, които те представляват". Бъдещите общи събрания на Обществото не са мислени различно.

В действията си Рудолф Щайнер никога не е искал да изключи колектива, дори когато се е отнасяло за духовното основаване на Обществото. Разбира се, в това културно събитие той беше нещо като главният жрец, посредник

между духовните светове и земята. Но достатъчно е да се прочетат речите при основаването от тази гледна точка, за да се види колко систематично и активно той е включвал присъстващите земни души във всяка стъпка от процеса.

Вместо да давам други примери за тези характерни факти, които могат лесно да се намерят в отчетите за основаването на Обществото, бих искал да цитирам едно указание, което Рудолф Щайнер ми даде след Коледното събрание. Това указание осветлява другия аспект на републиканското устройство по същия начин, както се опитахме да го уточним по-горе.

Това беше във връзка с един конкретен въпрос, отнасящ се до секциите. Той ми каза следното, вземайки за пример медицинската секция: Не е възможно всички лекари в света да влизат във връзка със секцията и да отговарят за нея с личното си присъствие. Ето защо, в течение на времето би трябвало да се разгърне кореспонденция между ръководителите на секцията и външното медицинско тяло: писма с информация, изпращани до членовете на секцията, но съдържащи също въпроси, на които членовете после ще дават отговори, отговори, които на свой ред биха позволявали на ръководството на секцията да уточнява нещата. (Тук можем да разпознаем единия полюс на републиканското устройство). Но цялата кореспонденция трябва да бъде адресирана до д-р Ита Вегман. Всички писма относно медицинската секция, които биха били адресирани до него (Рудолф Щайнер), ще отиват в кошчето без да бъдат прочетени.

Чувайки тези думи не можах да не си помисля за "трупове" от Штутгарт. И се почувствах щастлив: тук се бдеше течението на живота да прилива към отговарящите за определена работа, така че тези относително "най-добри", оплодотворени по такъв начин да могат да стават все "по-добри": не може да се случи тези отговорници, изсушени от прекъсването на потока на живот да станат "лоши", както вече предвидително са отсъдили със сигурния си ум, тези, които прекъсват потока.

Току-що казаното би трябвало да е достатъчно, за да покаже ясно: фактът, че Рудолф Щайнер в качеството си на посветен е помогнал за основаване на Обществото (чийто председател е самият той) и в това свое качество е съставил неговата основа и езотеричен Управителен съвет, този факт не му е попречил да придаде на Обществото една жива, чисто републиканска форма.

И сега бихме желали да покажем, че и обратно, една обикновена трудова общност, ако живее действително републикански, много

малко се отличава фундаментално от общност, която поради естеството си може да се зароди единствено с инициативата и личното усилие на посветения.

Имахме случай по-рано да споменем за сърдечното биене на "Аза" на една такава общност и за здравословното дишане на нейния организъм. Неща, които се проявяват, когато от едната и от другата страна постоянно и настойчиво се прави необходимата жертва. Сега ще уточним това по следния начин.

Един ден Рудолф Щайнер извърши следния подвиг: в разгара на галопираща инфлация, единствено гледайки плановете на архитекта, той даде една цена много по-висока от предвидената от архитекта за построяването на определена сграда. В последствие тази цена се оказа реалната, обратно на очакванията на архитекта. Когато го попитаха как е успял да направи това, той отговори, че за това човек трябва да може да има имагинации. Последва друг въпрос: как при тези условия човек може да се надява за оздравяване на икономическия живот предвид на това, че работещите в икономиката не са постигнали тази способност да имат имагинации? (Това ставаше по време на движението за Тричленното устройство на социалния организъм). Той отговори, че точно за тази цел той беше дал импулса за асоциативната организация на икономическия живот. Действително, ако известен брой съзнания се обединят за да обменят мнения добронамерено, те могат заедно да постигнат това, което за индивидуалното съзнание е възможно само чрез просвещение на едно висше равнище. Това е общовалиден закон.

Следователно можем да кажем, че там, където царуват условия съответстващи на същината на истинската република, общността се превръща в такава, че посветителският принцип става принцип на социалното структуриране. Ето защо това е част от усилията в посока на обновяване на Мистериите, които Рудолф Щайнер посочи като мисия на Обществото, което той основаваше на Коледното събрание.

Но колко е трудно да се направи нужната жертва (както олигархична така и демократична), стана болезнено ясно от цялата история на Антропософското общество.

Взето от "Mitteilungen aus der Anthroposophischen Arbeit in Deutschland", 10-та година, бр.3, St. Michel 1956 г.

Ернст Лерс

"Les Nouvelles de la Societe Anthroposophique en France", бр. Март-Април 1999 г.
Превод от френски: Светла Бисерова

ОБЩО СЪБРАНИЕ на АОБ

Скъпи приятели,

уведомяваме ви, че УС на Антропософското общество в България свиква общо годишно събрание на сдружението на 11.04.2009 г. (събота). Събранието ще се проведе в Стара Загора в дома на Антропософското общество на ул. "Кольо Ганчев" 41А, ет.2, ап.3А от 13:00 часа при следния дневен ред:

1. Доклади
 - 1.1. от председателя на УС за работата през изтеклата година.
 - 1.2. от КРК и Касиера за финансовото състояние.
2. Разисквания по докладите, проблемите и събитията в Обществото.
 - 2.1. УС предлага да бъде увеличен членския внос, като размерът на това увеличение ще бъде определен от Общото събрание.
3. Избор на нов УС и председател.
 - 3.1. Разглеждане на проекта за процедура за номиниране и избор на членове на УС, публикувана в "Антропософски вестн" бр. 25 - Рождество 2008 г.
4. Гласуване на промени в Устава.
5. Вземане на решения по направените предложения.

Канам всички членове на АОБ да вземат участие в събранието. **Моля не забравяйте членските си карти!**

Забележки към точките от дневния ред:

- по т.3: Тъй като мандатът на сегашния УС изтече, ще трябва да се избере нов УС. До момента са постъпили следните номинации: Виж "Номинации за УС на АОБ" по-долу.

- по т.4: Отпадна закононото изискване обявата за общото събрание на сдружението да се публикува в Държавен Вестник. Смятаме за целесъобразно това изискване да отпадне и от нашия Устав.

От УС на АОБ

НОМИНАЦИИ за УС на АОБ

Инициативна група в състав Александър Бояджиев, Бистра Жаке, Георги Христов, Димитър Димчев, Дора Петрова, Златозарка Дечева и Радослав Радев, номинират следните членове на АОБ за членове на УС:

1. Александър Бояджиев
2. Димитър Димчев
3. Радослав Радев

* * * * *

Инициативна група в състав Бистра Жаке, Диана Ботушарова, Димитър Димчев и Трайчо Франгов, номинират следните членове на АОБ за членове на УС:

1. Диана Ботушарова
2. Трайчо Франгов

* * * * *

Инициативна група в състав Георги Акабалиев, Дора Петрова и Златозарка Дечева, номинират следните членове на АОБ за членове на УС:

1. Георги Акабалиев

* * * * *

Инициативна група в състав Васил Назъров, Величка Йорданова, Георги Акабалиев, Диана Ботушарова, Димитър Димчев, Йордан Димитров и Светла Бисерова, номинират следните членове на АОБ за членове на УС:

1. Георги Акабалиев - Председател
2. Димитър Димчев - Представител на АОБ за чужбина и Отговорник за антропософската работа в групите.
3. Диана Ботушарова - Секретар
4. Йордан Димитров - Касиер и организатор в Стара Загора
5. Васил Назъров - Касиер

П О К А Н А

Скъпи приятели,

Заповядайте да изживеем заедно празника на **Възкресението** на 12.04.2009 г. (неделя) в дома на Антропософското общество в Стара Загора на ул. "Кольо Ганчев" 41А, ет.2, ап. 3А от 09:00 часа.

Вихра Калапишева е подготвила темата "За истината и доброто, и за лъжата и злото в светлината на Антропософията". Ще има социална и художествена програма с общо участие и разговор в кръг. И други предложения за участие в програмата са добре дошли!

Ще се радваме да споделим заедно този празник!

От УС на АОБ

Забележка:

Приятели от Стара Загора могат да осигурят 25 места за спане. Разбира се, ако има повече желаещи, и за тях ще се намери място за нощуване.

Антропософски групи

Благоевград

Работна група по приложна Антропософия

д-р Стоян Везенков
тел.: 0896 - 650 563
E-mail: vezenkov_neuro@abv.bg
Работа по Валдорфска и лечебна педагогика, биодинамично земеделие, евритмия, антропософска медицина и др.
2700 Благоевград, бул. "Васил Левски" 13

Варна

Група "Михайлова ковачница" (и антропософска библиотека)

Дарина Шентова
тел.: 052 - 640 160; 051 - 106 307
През събота от 09 ч. работа по темата "Ние и съвременното".
9000 Варна, бул. "Владислав" 132

Плевен

Антропософска група

Галина Трифонова
тел.: (064) 840 564; 0888 632 206
През четвъртък от 19:00 ч. работа по книгата "Въведение в тайната наука".

Пловдив

Антропософска група

Радослав Радев
тел.: 0889 472 575
E-mail: radoslav_radev@gbg.bg
Всяка сряда от 19:30 ч. работа по цикъла "Евангелието на Марко" и работа с изкуство.

София

Група "Михаил"

Лалка Фингарова
тел.: (02) 689 949; (02) 980 84 64
Всяка събота от 16 ч. работа по мистериите драми на Рудолф Щайнер, темата на годината и "Кармични отношения II".

Работа с биографията, социална художествена терапия и работа с приказка

Светла Бисерова
тел.: (02) 988 01 78
Малки групи в удобно време по заявка.
1000 София, ул. "Цар Симеон" 55

Група "Рудолф Щайнер"

Александър Бояджиев
тел.: (02) 873 20 27
1113 София, ул. "А.П. Чехов" № 24, ет.5, ап.6
Всяка неделя от 17 ч. работа по "Годишният кръговрат и четирите големи празника", Р. Щайнер

Антропософски кръг "Аристотел"

Доц. д-р Иванка Кирова
Тел. 02 – 831 78 74
Два пъти месечно в четвъртък.
Свободно избрани антропософски теми.
1303 София, ул. "Брегалница" 82

Група "София"

Васил Назъров
ул. "Ген. Паренсов" 47 (вътр. сграда)
тел. (02) 885 61 78; 0878 817 417
E-mail: vassil@engineer.bg
през седмица в неделя от 11:00 часа
Работа по книгата "Въведение в тайната наука" на Рудолф Щайнер

Група "Космософия" (начална антропософска група)

Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35
Всяка неделя, занимания с "Въведение в тайната наука" и "Теософия" от Рудолф Щайнер.

Стара Загора

Група "Антропос-София"

Дора Петрова
тел.: (042) 643 500
Всяка сряда от 19:00 ч. - тема на годината и "Кармични отношения II".
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група "Рудолф Щайнер"

Веселина Велкова
тел.: (042) 623 368
Всеки вторник, работа по темата на годината и "Мистериите драми".
6000 Стара Загора, ул. "К. Ганчев" 41, ет.2

Група за начинаещи

Иглика Ангелова и Йордан Димитров
тел.: 0897 657 298; 0885 059 789
Всеки понеделник от 19:00 ч. работа по книгата на Рудолф Щайнер "Как се постигат познания за висшите светове".

Социална художествена терапия (арт-терапия)

Дочка Колева
тел.: (042) 621 330; 0886 824 715
Два пъти месечно в четвъртък.

Ямбол

Група "Светлина"

д-р Ива Манева
тел.: 0887 179 057
E-mail: svetlina05@abv.bg
Всяка сряда от 18 ч. работа върху темата на годината и "календар на душата".

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Светла Бисерова, Веселина
Велкова, Васил Назъров

Адрес:
1000 София,
ул. „Цар Симеон“ 55
Светла Бисерова

тел.: (02) 980 84 64; 988 01 78
имейл: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

За съдържанието на публикуваните материали, отговорност носят единствено техните автори.